

2

Tijdschrift voor
geloofsopbouw

5^E JAARGANG • FEBRUARI 2019
WWW.VOLGMIJ.NL

Volg Mij!

4 **Ananias –
een zekere discipel**

9 **Tattoos – een
vrijheid van
de gelovige?**

16 **Aansporingen
voor ons geloof
uit het Hooglied**

Inhoud

Personen in de Bijbel:	
Ananias – een zekere discipel	4
Bijbel praktisch:	
Tattoos – een vrijheid van de gelovige?	9
Aansporingen voor ons geloof uit het Hooglied	16
De Woestijnreis	20
Een schat!	24
De les van een zaag	26
Orgaandonatie – Suggesties voor oprechte christenen	32
Stof tot nadenken:	
Ogenblik	15
Aanbidding	28
Bijbelstudie	
1 Koningen	27
Goede boodschap:	
De voetstappen in de woestijn	36

Colofon

Uitgever:

Stichting Uit het Woord der Waarheid
Postbus 260
7120 AG Aalten (Nederland)
Tel. 0543 - 47 17 46
www.uhwdw.nl / www.debijbelvoorjou.nl
E-mail: bestel@uhwdw.nl

Alle vragen m.b.t. abonnementen richten aan de uitgever!

Volg Mij! verschijnt acht keer per jaar.

Abonnementsprijzen:

Nederland € 18,95 (1e jaar bij geschenkenabo: 9,95)

Europa € 26,95 (incl. verzending)

De Bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010.

Redactie:

E-mail: volgmij@christelijkjeugdwerk.nl

Internet: www.VolgMij.nl

Copyright afbeeldingen:

© www.pixelio.de
© AdobeStock
© Ralf Dietermann
© RGBStock
© Imagelibrary
© Shutterstock.com

Layout:

Andre Dietermann, www.dtp-medien.de, Haiger

Beste jongelui,

Een evangelist eindigde zijn verhaal eens met een 'slogan'. www.ptl.nu. Dit staat voor world wide worship – praise the Lord.nu ;) We mogen de Heere elk moment van de dag danken en aanbidden dat we door Hem gered zijn en dat Hij voor ons Zijn leven heeft gegeven. De nadruk ligt dan niet op mij, maar op Hem! In deze **Volg Mij!** kan je hier ook wat over lezen.

We zijn het eigendom van de Heere Jezus en dus ook ons lichaam, maar hoe ga je hiermee om met betrekking tot orgaandonatie. Dit is de afgelopen tijd veelvuldig in het nieuws geweest. Er komt een wet waarbij een ieder automatisch geregistreerd donor wordt, dit in tegenstelling met 'vroeger', waarbij je je als donor aan moest melden. In deze **Volg Mij!** wordt hier een artikel aan gewijd. Laat het je aansporen dit te lezen, zodat je, zodra erover gesproken wordt op school of op je werk, weet wat een christelijke visie hierop is en je er een Bijbelse mening over kan vormen.

Valt het jullie de laatste tijd ook op dat zodra het warmer wordt, of je in een zwembad bent – je overal mensen ziet met tatoeages (en dat je bijna een uitzondering bent als je er geen een hebt)?! Mij in ieder geval wel. Maar hoe moeten we hiermee omgaan als christen en wat zegt de Bijbel erover. Verderop in **Volg Mij!** kun je hier meer over lezen.

Groet,

Sander Nijp

Ananias – een zekere discipel

Handelingen 9:10-19

Er zijn verschillende personen in de Bijbel over wie slechts weinig verteld wordt. Soms gaat het maar om één opdracht, die de Heere hun gegeven heeft en die ze vervolgens trouw uitvoerden. Ananias, een discipel in Damascus, was één van deze gelovigen.

Ananias – een 'zekere discipel'

'En er was een zekere discipel in Damascus van wie de naam Ananias was' – met deze woorden wordt de geschiedenis van Ananias en zijn ontmoeting met Saulus uit Tarsus in Handelingen 9 ingeleid. Het zijn woorden die de blik doelbewust op deze discipel richten. Paulus verwijst in hoofdstuk 22 nog een keer naar deze gebeurtenis, verder wordt in de Bijbel niets meer over hem vermeld. Maar het is de moeite waard om dat wat over hem gezegd wordt, nader te bekijken.

Naast zijn naam, die zoveel betekent als 'de Heere is genadig', wordt hier eerst alleen zijn woonplaats genoemd en het feit dat hij een discipel was. Hij was dus een navolger van zijn Heere en Heiland, Die hij liefhad en met Wie hij een vertrouwelijke relatie had, zoals daarna duidelijk wordt. Als Paulus later over Ananias spreekt, noemt hij hem 'een godvrezend man, die leefde volgens de wet en met een goed getuigenis van alle Joden die daar woonden' (Hand. 22:12).¹

Dat maakt duidelijk wat een trouwe man deze 'zekere discipel' was. Zijn dagelijks leven kwam met zijn belijdenis overeen – net als bij de Romeinse hoofdman Cornelius (Hand. 10:22) en de jonge Timotheüs (Hand. 16:1-2).

1 Ananias leefde in de begintijd van het Christendom toen Christenen uit het Jodendom zich langzaam maar zeker van de voorschriften van het Oude Testament losmaakten. God heeft het toegelaten en geduld. Daarom was het toen een hele erkenning als iemand 'naar de wet' een godvrezend man was, ook al gold toen al dat Christus het einde van de wet is (Rom. 10:4). Het bijbehorende onderwijs gaf de Heere echter pas later door de apostel Paulus.

Hoe is dat bij ons? Kunnen onze medemensen zien dat wij Christen zijn?

Ananias krijgt een opdracht

Deze godvrezende discipel wilde de Heere gebruiken om Saulus zijn gezichtsvermogen weer terug te geven en hem verder te leiden in het geloofleven. Daartoe verscheen Hij aan Ananias in een visioen en riep hem bij zijn naam. Ananias herkende de stem van de Heere meteen en antwoordde: 'Zie,

**Spreek, want Uw
dienaar luistert!**

1 Samuel 3:10

hier ben ik, Heere!' Een open oor voor Zijn stem – dat zoekt de Heere ook nu nog bij Zijn discipelen. Ananias' antwoord toont dat hij zichzelf helemaal beschikbaar stelde voor zijn Heere. Hij had van zijn Meester geleerd, Die zelf gezegd had: 'Zie, Ik kom om Uw wil te doen' (Hebr. 10:9). Ook Samuel (1 Sam. 3:2-10) en Jesaja (Jes. 6:1-8) hadden zo naar de roep van de Heere geluisterd en waren van harte gehoorzaam.

De Heere sprak hier zowel tot Ananias alsook tot Saulus in een gezicht. Gezichten vinden we in de Handelingen bij verschillende gelegenheden (Hand. 18:9-11; 22:17-18; 26:19). Het waren bijzondere verschijningen, die de Heere gebruikte om Zijn dienaren concrete hulp of aanwijzingen te geven. De Heere spreekt nu over het algemeen niet meer door gezichten tot ons. Wij hebben Zijn Woord en de Heilige Geest, waardoor Hij ons Zijn wil duidelijk maakt.

Ananias werd eerst geroepen om naar de straat te gaan die 'de Rechte' genoemd werd. Pas daarna kreeg hij zijn eigenlijke opdracht: 'Vraag in het huis van Judas naar iemand van wie de naam Saulus is, uit Tarsus'. Wat een schrik zal dat voor Ananias geweest zijn. Moest hij naar deze man gaan, die 'briesend van dreiging en moord tegen de discipelen van de Heere' (vs. 1) naar Damascus gekomen was? Wist de Heere dan niet van de haat die deze man vervult? Jawel, de Heere wist ervan! Daarom kwam Hij Zijn discipel Ananias op zo'n prachtige manier te hulp, door aan Zijn opdracht

direct de woorden toe te voegen: 'zie, hij bidt'. Dat waren woorden die Ananias de zware gang gemakkelijker kunnen maken, omdat dat duidelijk maakte dat er bij Saulus een fundamentele verandering had plaatsgevonden. In plaats van dreiging en moord te briesen, bad hij nu. En er lag nog een andere troost in deze woorden van de Heere: wie kon weten dat Saulus juist op dat moment bad? Alleen de Heere – en deze alwetende en almachtige Heere was zijn opdrachtgever.

Ananias heeft bedenkingen

Ananias was echter nog niet helemaal overtuigd. En dus vertelt hij de Heere in de verzen 13 en 14 vrijmoedig en in vertrouwen over zijn bedenkingen en angst. Daarbij gebruikt hij twee mooie uitdrukkingen voor de gelovigen: 'Uw heiligen' (vs. 13) en 'allen, die Uw Naam aanroepen' (vs. 14). Uw heiligen – dat is een aanduiding van de positie van de gelovigen, want zij zijn door en voor de Heere afgezonderd. Heiligen in de

betekenis van de Bijbel zijn geen mensen die door anderen heilig verklaard worden. Het zijn zij die God voor Zichzelf 'gereserveerd' heeft, die voor Hem waardevol zijn. Kijken wij ook zo naar onze broeders en zusters? We moeten niet naar hun zwakheden en fouten kijken, maar naar hun heerlijke positie in Christus.

'...die Uw Naam aanroepen' – dit beschrijft enerzijds het voorrecht van de gelovigen om met hun Heere in het gebed te kunnen spreken. Maar het houdt ook in dat zij Hem in Zijn wezen kennen en in vertrouwen daarop bewust met Hem leven. We zouden ook kunnen zeggen dat dit aanroepen van de Heere de belijdenis van hun nieuwe positie is.

Tegen de achtergrond van wat Saulus de heiligen in Jeruzalem aangedaan had (zie ook Hand. 8:3), kunnen we de bedenkingen van Ananias begrijpen. Ananias wist immers dat Saulus naar Damascus gekomen was 'om allen gevangen te nemen, die Uw Naam aanroepen'. Zou hij dan werkelijk zo veranderd zijn? Liefdevol ging de Heere op Ananias bedenkingen in (vs. 15-16). Hij maakte hem geen verwijt, maar gaf hem een verdergaande openbaring over wat Hij met Saulus, Zijn 'uitverkoren instrument', van plan was.

We hebben met een liefdevolle en genadige God te maken. Ook wij kunnen met alle noden, met al onze zorgen tot Hem komen, in het besef dat Hij voor ons zorgt en dat Hij met ons meeleeft (1 Petr. 5:7).

Ananias gaat

'Sta op en ga', zo had de Heere Ananias opgeroepen. 'En Ananias ging heen', lezen we nu (vs. 17). Filippus, Saulus en Petrus (Hand. 8:26; 9:6; 10:20) hoorden van hun Heere soortgelijke woorden – en allemaal gehoorzaamden zij de oproep van de Heere, ook al begrepen ze die niet altijd meteen.

Dat is een voorbeeld voor ons. Als de Heere ons een opdracht geeft, mogen we Hem in vertrouwen alles zeggen wat ons niet bevalt. Maar wij moeten altijd bereid zijn onvoorwaardelijk te gehoorzamen.

Ananias ging toen in vertrouwen op zijn Heere het huis van Judas binnen en vond alles zoals hem gezegd was. Hij ging naar Saulus, legde hem de handen op en zei: 'Saul, broeder, de Heere heeft mij gestuurd, namelijk Jezus, Die u verschenen is op de weg waarlangs u gekomen bent, opdat u weer ziende zou worden en met de Heilige Geest vervuld zou worden' (vs. 17). Weer zo'n mooie manier om een gelovige aan te spreken: broeder. Deze uitdrukking benadrukt de diepe en hartelijke relatie binnen het gezin van God. Iedereen die bij dit gezin hoort en dus opnieuw geboren is, is een broeder, een zuster in Christus.

Blijkbaar was Saulus ervan onder de indruk om zo door Ananias aangesproken en erkend te worden. Hij heeft de manier waarop hij werd aangesproken, niet vergeten. Als hij later over deze ontmoeting spreekt, herhaalt hij precies deze woorden (Hand. 22:13).

Verder valt op dat Ananias niet over zichzelf spreekt, maar dat hij direct naar zijn opdrachtgever verwijst – Jezus, de Heere. Zo had Saulus Hem ook vóór Damascus leren kennen (vs. 5).

Ananias gaat verder: 'De God van onze vaders heeft u voorbestemd om Zijn wil te kennen en de Rechtvaardige te zien en de stem uit Zijn mond te horen, want u moet voor Hem bij alle mensen getuige zijn van wat u hebt gezien en gehoord' (Hand. 22:14-15). Daarmee bracht hij over wat hem opgedragen was. Hij erkende van harte dat God iets bijzonders van plan was met deze Saulus.

Dat moet ook onze innerlijke houding zijn bij elke opdracht die wij voor de Heere mogen doen: op de Heere zien en de gelovigen hoger achten dan onszelf.

Ananias – deze 'zekere discipel', deze godvruchtige man met een goed getuigenis, die zijn Heere kende en liefhad, die Hem gehoorzaamde en die het om Zijn eer ging, is een voorbeeld voor ons allemaal!

Stefan Ulrich

Maar laat in nederigheid de
een de ander voortreffelijker
achten dan zichzelf.
Filippenzen 2:3

Tattoos –

een vrijheid van de gelovige?

Tattoos worden meer en meer door de maatschappij geaccepteerd. Vroeger waren ze een teken van 'geflipt zijn'. Mensen die 'aan de rand van de maatschappij stonden', hadden tattoos. Nu hebben veel mensen dergelijke 'sieraden'. Wat moeten we er vanuit Bijbels oogpunt van denken?

De statistiek

Een opiniepeiling uitgevoerd door een instituut in Allensbach heeft in de zomer van 2014 door een representatieve enquête ontdekt dat één op de vier 16-29-jarigen een tattoo heeft en dat 15% van deze leeftijdsgroep een piercing heeft. Zelfs 46% van deze generatie houdt van een tattoo. Op de totale bevolking draagt één op de acht mensen een tattoo en 21% van de mensen vindt iemand met een tattoo prima. Bij de 30-44-jarigen is nog steeds één op de vijf mensen getatoeëerd en 30% bevalt deze tatoeages ... Vrouwen en mensen uit Oost-Duitsland vormen daarvan een bovengemiddeld hoog aantal. Ongeveer 75% van de getatoeëerde mensen zou zich nog vaker laten tatoeëren, omdat deze lichaamsversiering bevalt.

De redenen voor tattoos zijn heel divers: bewijs van liefde, talisman of teken van vriendschap. De wens het lichaam voorgoed te veranderen, getuigt volgens studies niet alleen van een bepaald schoonheidsideaal, maar ook van een speciale levensinstelling. Wie zich laat tatoeëren, wil zichzelf 'markeren'. Getatoeëerde mensen communiceren met hun lichaamsversiering en maken daarmee duidelijk dat zij bij een community (gemeenschap, groep) (willen) horen. Voor sommigen wordt het laten zetten van een tattoo zelfs een verslaving. Zij verlangen naar steeds meer tattoos en kunnen hun gedrag niet meer onder controle houden.

Psychologen hebben onderzocht wat vooral jonge mensen ertoe brengt om tattoos en piercings te laten zetten. De hoofdreden van jongeren is naar het schijnt hun drang naar individualiteit. Zij willen opvallen, hetzij door kleding, kapsel, bijzondere hobby's, hetzij door lichaamsversiering. Bovendien menen sommige opgroeiende mensen dat tattoos een teken zijn dat ze bij de volwassenen horen. Zo zouden zij hun onafhankelijkheid kunnen bewijzen, hun 'macht' over hun lichaam.

Beschildering van het lichaam is al heel oud. Oude indianenstammen, de zogenaamde gletsjermummie 'Ötzi', de vermoedelijk meerdere duizend jaren oude mummie uit Chili – ze hadden allemaal tatoeages. Vermoedelijk waren de eerste tatoeages kleine tekens van houtskool en balken. Deze werden met naalden onder de huid aangebracht.

Steeds weer wordt de vraag gesteld of je als Christen dit thema beoordelen kan op grond van de Bijbel. Want gezien het hoge percentage onder jonge mensen is het mogelijk dat er ook belijdende Christenen zijn die tattoos of een piercing hebben. Toch hebben vermoedelijk de meeste gelovigen er geen goed gevoel bij als het gaat om deze manier van omgaan met het lichaam.

Anwijzingen in de wet

Onlangs viel mij het volgende Bijbelvers op: 'U mag geen inkerving in uw lichaam maken en geen tatoeages bij uzelf aanbrengen. Ik ben

de HEERE' (Lev. 19:28). Daarvoor en daarna laat God Zijn volk Israël met het oog op deze dingen, die onder de volken gebruikelijk waren, weten: 'U moet Mijn voorschriften in acht nemen en geen van die gruwelijke gebruiken die vóór u gedaan zijn, navolgen, en u daardoor niet verontreinigen. Ik ben de HEERE, uw God ... U mag niet wandelen overeenkomstig de verordeningen van het volk dat Ik vóór u uit ga verdrijven. Omdat zij al die dingen gedaan hebben, heb Ik een afkeer van hen ... Ik ben de HEERE, uw God, Die u vanuit de volken afgezonderd heeft ... U moet heilig voor Mij zijn, want Ik, de HEERE, ben heilig. Ik heb u van de volken afgezonderd om van Mij te zijn' (Lev. 18:30; 20:23-24, 26).

Toen speelden occulte motieven bij tatoeeringen steeds weer een rol, en ook nu is dat vaak het geval. Vermoedelijk weten velen helemaal niet waar ze met bepaalde afbeeldingen op hun lichaam werkelijk naar verwijzen.

De Christen en de wet

Nu weten we dat wij niet meer onder de wet zijn, omdat Christus het einddoel van de wet is (Rom. 10:4). Maar dat betekent in geen geval dat de Goddelijke moraal die bij veel geboden zichtbaar wordt, bij het begin van het Christendom ongeldig geworden zou zijn. Integendeel! Paulus haalt juist in de brief waarin hij over het einde van de wet spreekt, wezenlijke aspecten van de wet aan (zie Rom. 13:8 e.v.) en toont dat wij als verlost en bevrijd eisen van de wet vervullen (Rom. 8:4).

Weliswaar zal geen enkele Christen vanwege afgodendienst en hoererij een tatoeage nemen. Maar bijgeloof (geluksbrenger) en verering (van iets of iemand) kunnen helaas toch tot een tatoeage leiden. Hoeveel 'geluksbrengers' zijn er op de bureaus van gelovige leerlingen, studenten, stagiairs en werknemers te vinden? Die kunnen in werkelijkheid helemaal geen succes brengen, omdat alleen God het goede bewerkt, nooit een knuffelbeest o.i.d. Wij moeten niet vergeten dat een afgod ons in contact brengt met de onzichtbare, demonische wereld (zie 1 Kor. 10:19-20). En sommige van die afgoden hangen ook om de hals van Christenen. Daar toe kunnen ook kleine kruisjes behoren, die je als amulet om de hals draagt. Het kruis van Christus is inderdaad het middel van verlossing voor de mens. Maar als sieraad en als middel tot bescherming heeft God het niet gegeven.

Het lichaam van de Christen

Hoe moeten we tattoos beoordelen die om andere dan bovengenoemde redenen gedragen worden? Eerst is er de duidelijke boodschap van God over het tatoeëren in Leviticus 19. Hoe kun je tegen deze achtergrond een tattoo laten zetten? Bovendien leren we uit 1 Korinthe 6:19 dat ons lichaam een tempel is van de Heilige Geest. Dan kunnen wij onszelf afvragen of wij Zijn Heilige Persoon kunnen verbinden met een beeltenis die wij op ons lichaam laten zetten en die permanent is. Hebben wij als degenen in wie de Geest van God woont, geen bijzondere verantwoordelijkheid

om zorgzaam met deze 'tempel' om te gaan? Deze zorg betreft ook onze gezondheid – en daarvoor heeft een tattoo geen enkel nut. Integendeel, het aanbrengen is pijnlijk. Het verwijderen maakt zelfs een nog grotere en meer gecompliceerde ingreep noodzakelijk.

De apostel leidt het betreffende gedeelte in met de woorden: 'Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar niet alle dingen zijn nuttig. Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar ik zal mij niet onder de macht van ook maar iets laten brengen' (1 Kor. 6:12).

Tattoos hebben geen nut. Bovendien moet je je afvragen of je je lichaam en jezelf niet door een tattoo laat 'beheersen', omdat je die immers niet meer verwijderen kunt, in ieder geval niet zonder enorme kosten en nadelen.

Sieraad

Ten slotte zegt Gods Woord ook iets over sieraad, vooral over die

van de vrouwen. Omdat zij ook tattoos dragen, kunnen de aanwijzingen van de apostel Petrus helpen. Hij zegt over vrouwen dat 'hun sieraad niet moet bestaan in iets uiterlijks: het vlechten van het haar, het dragen van gouden sieraden of het aantrekken van mooie kleren; maar dat hun sieraad moet zijn de verborgen mens van het hart, met het onvergankelijke sieraad van een zachtmoedige en stille geest, die kostbaar is voor God' (1 Petr. 3:3-4). Tegenwoordig is het – blijkbaar in tegenstelling tot de apostolische tijd – in toenemende mate gebruikelijk dat ook mannen veel tijd nemen voor 'juwelen' van het uiterlijk. Zonder twijfel wordt het oog van de mens getrokken naar een zichtbare tattoo. En wat dat betreft natuurlijk niet alleen tattoos en piercings! Maar ongelovige (en gelovige) mensen moet dat echter niet voor ogen staan als zij met verlost en te maken hebben. In ons leven, en ook wat ons uiterlijk betreft, moeten we ons oog richten op het geloof en op de Heere Jezus.

Tatoeages zijn op dit moment erg populair onder jonge mensen. Ik wacht liever op mijn 'hemelse tattoo': 'Ik zal de Naam van Mijn God op hem schrijven en de naam van de stad van Mijn God' (Openb. 3:12).

Brian Reynolds

Drang naar individualiteit

Een wezenlijke motivatie voor tattoos is echter de drang naar individualiteit. Veel (jonge) mensen willen nog unieker zijn dan zij al zijn. Ieder mens is een individu. Zelfs iemand die onderdeel van een tweeling (of drieling) is, heeft heel persoonlijke kenmerken, die God hem in tegenstelling tot alle andere mensen gegeven heeft. Maar deze eigenheid is tegenwoordig blijkbaar niet meer genoeg. Waarom niet?

Blijkbaar moet het persoonlijke 'ik' nog sterker uitgewerkt worden. Alles draait meer en meer om het eigen 'ik'. Deze tijdgeest raakt ook Christenen. Alleen degene die opvalt, wordt nog gerespecteerd – meent men. Alle anderen behoren al (bijna) tot de saaie personen.

Als deze gedachte bij mij aanwezig is, dan heeft de apostel Paulus een be-

langrijke boodschap voor mij: 'Niet meer ik leef, maar Christus leeft in mij; en voor zover ik nu in het vlees leef, leef ik door het geloof in de Zoon van God, Die mij heeft liefgehad en Zichzelf voor mij heeft overgegeven' (Gal. 2:20). Paulus toont dat ieder van ons heel persoonlijk door de Zoon van God geliefd is. Het resultaat van deze liefde is echter niet eigenliefde en zelfverheerlijking, maar het tegendeel: aan het eigen 'ik' is aan het kruis van de Heere Jezus een einde gekomen: 'Ik ben met Christus gekruisigd' (Gal. 2:20). Christus is de drijfveer en de kracht in mijn nieuwe leven. Hem dienen wij door geloof en met beslistheid. Daarvoor hebben we geen tattoos nodig; ze staan dat juist in de weg.

Tot eer van God – geen aanstoot – tot redding van mensen

Nog een laatste punt: 'Of u dus eet of drinkt of iets anders doet, doe alles tot

**Ik loof U omdat ik ontzagwekkend
wonderlijk gemaakt ben; wonderlijk zijn Uw
werken, mijn ziel weet dat zeer goed.**

Psalm 139:14

eer van God. Geef geen aanstoot, niet aan de Joden en Grieken, en ook niet aan de gemeente van God, zoals ik ook in alles allen behaag, door niet mijn eigen voordeel te zoeken, maar dat van velen, opdat zij behouden worden' (1 Kor. 10:31-33).

De eis die Paulus aan zichzelf en de gelovigen (in Korinthe) stelt, is zeer hoog. Bij alles wat wij doen, moet het om de eer van God gaan. Daartoe behoort ook dat wat wij met ons lichaam doen – of het nu een tattoo of een piercing is, wat wij ook maar overwegen ... Wordt daardoor echt God en de Heere Jezus verheerlijkt? Als wij iemand met het oog op het geloof ten val zouden kunnen brengen door een tattoo te laten

zetten, dan moeten we daarvan afzien. Bij het aanstoot geven gaat het er niet om dat iemand zich mogelijk aan ons kan ergeren. Aanstoot geven betekent dat hij in zijn geloofsleven ten val komt, bijvoorbeeld, omdat hij daardoor in een 'tattooscene' terecht komt waar misschien naast deze lichaamsversiering nog andere dingen gebeuren die slecht zijn. Uiteindelijk moeten we ons altijd afvragen: zoek ik met deze daad het behoud van mensen? Is het voor hen een hulp of een hindernis om gered te worden? Ik ben er zeker van: de beantwoording van deze vraag is voor veel uitdagingen in praktische zaken een duidelijke hulp om tot een beslissing te komen.

Manuel Seibel

Ontspanning ?!

15

LOX

Eindelijk thuis. Het was weer eens een vermoeiende lange dag en ik ben blij dat ik nu even alles achter me kan laten. Veel dingen gingen vandaag niet goed en het is moeilijk om daar niet aan te denken. Om wat afleiding te zoeken, start ik de computer op en kijk ik naar het nieuws van vandaag. Na een tijdje heb ik alles doorgenomen en bedenk ik wat ik nu eens zal gaan doen. Eigenlijk zijn er nog genoeg dingen om te doen. Maar om me verder te ontspannen, surf ik wat op het internet. 'Pas op!' waarschuwt mijn geweten, 'het is al eens vaker verkeerd gegaan'. 'Ach, wat maakt het uit, maar 5 minuten – er zal niets gebeuren', stel ik mezelf gerust. De vijf minuten worden er dertig, en het verlangen om vuiligheid te bekijken, wordt steeds sterker. Nog een keer meldt mijn geweten zich, maar krachtig verweer ik mij daartegen, negeer ik de vermanende stem. 's Avonds staat het gebeurde van vanmiddag nog steeds tussen mij en mijn Heere in, en het duurt een tijd voordat ik op de knieën ga om de zaak weer in orde te brengen en mijn zonde te belijden.

Als ik nadenk over de situatie, wordt het mij duidelijk dat het eigenlijke probleem niet pas het negeren van het geweten is, maar dat het al veel eerder begonnen is. Sinds ik vanmorgen opgestaan ben, heb ik geprobeerd me er alleen doorheen te vechten en heb ik geen moment aan mijn Heere gedacht. Ook de opvatting dat surfen op het internet ontspanning brengt, moet ik corrigeren.

Voor morgen neem ik me voor om direct met de Heere te beginnen en ontspanning en rust bij en met Hem te zoeken.

Kom naar Mij toe, allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven
Mattheüs 11:28

Aansporingen voor ons geloof uit het Hooglied

Het Hooglied beschrijft de relatie van een bruidegom (Salomo) met zijn bruid. Symbolisch kunnen we daarin de relatie van Christus, de ware Vredekonink, met het toekomstige gelovige overblijfsel van Israël herkennen. Bovendien is de relatie tussen bruid en bruidegom op onze persoonlijke relatie met de Heere Jezus toe te passen. Vanuit dit gezichtspunt willen we enkele gedeelten uit het Hooglied bekijken en praktisch op ons geloofsleven toepassen.

Waar laat u op de middag de kudde rusten? – omgang met de Heere

In hoofdstuk 1:7 vraagt de bruid naar de verblijfplaats van de bruidegom: *'U, Die ik innig liefheb, maak mij bekend waar U de kudde weidt, waar U die op de middag laat rusten?'* De bruid wil daar zijn waar haar geliefde is. Zij verlangt naar de omgang met hem. Zij weet dat alleen hij de wensen van haar hart helemaal vervullen kan.

Ook wij willen deze vraag ter harte nemen. De Heere Jezus verlangt naar omgang met ons. Vindt Hij weerklank in ons hart? Verlangen wij er ook naar om bij Hem te zijn? Alleen bij Hem kunnen we werkelijk rust en verkwikking vinden. Alleen bij Hem kunnen we onderwijs voor onze weg en voedsel voor onze ziel ontvangen. In een tijd die steeds stressvoller en meer in beweging is dan ooit, is de plaats aan de voeten van de Heere Jezus zo belangrijk. Hij wil ons onderwijzen – zoals eens Maria van Bethanië (Luk. 10:39). Dat doet Hij ook in de samenkomsten van de gemeente

tot opbouw (zie 1 Kor. 14). Daarom rijst heel concreet de vraag: houd ik van de plaats waarvan Hij beloofd heeft in het midden te zijn (Matth. 18:20)? Is het ook hierin ons verlangen om daar te zijn waar Hij is?

Het verlangen van de bruid naar haar bruidegom komt voort uit haar liefde voor hem. Dat zien we in de woorden *'Die ik innig liefheb'*. Dat is bij ons niet anders: hoe meer wij de Heere Jezus liefhebben en Zijn schoonheid erkennen, des te sterker is ons verlangen naar een vertrouwelijke omgang met Hem. De Heere Jezus heeft ons oneindig lief, zozeer dat Hij Zijn leven voor ons gegeven heeft. Geven wij Hem een antwoord op Zijn liefde, door Hem ook lief te hebben? Hoe ontvullend en confronterend is de vraag, die de Heere eens aan Petrus stelde: *'Houdt u van Mij?'* (Joh. 21:17).

'Noordenwind' in ons leven – met de Heere door moeilijkheden

In hoofdstuk 4:16 zegt de bruid: *'Ontwaak, noordenwind, en kom, zuidenwind, waai door mijn tuin, zodat de geur van zijn specerijen zich verspreidt. Laat mijn Liefste in Zijn tuin komen en eten van zijn beste vruchten.'* Twee winden, heel verschillend, maar beide noodzakelijk. Terwijl de zuidenwind warm en aangenaam is, blaast de noordenwind koud en ruw. Vaak brengt hij ook regenbuien met zich mee (zie Spr. 25:23). De noordenwind bracht ons dus volgens ons gevoel niets aangenaams. Deze wind staat voor moeilijkheden en noden in

het leven van de Christen. Maar zoals de noordenwind en zijn regen noodzakelijk zijn, opdat bomen en planten groeien en gedijen, zo zijn in ons leven vaak bittere en pijnlijke ervaringen nodig, opdat er 'vreze Gods', respect, eerbied en ontzag voor God kan ontstaan. In Zijn wijsheid gebruikt Hij zo'n 'noordenwind' om daar een rijke en

blijvende zegen voor ons en anderen uit voort te laten komen. Het is het verlangen van de bruid dat haar Liefste van 'de voor hem beste vruchten' kan eten. De vrucht van de noordenwind is niet alleen voor ons tot nut, maar is ook voor onze Heere heel waardevol (zie 1 Petr. 1:6-7) – een troostvolle gedachte, juist in moeilijkheden.

Een waardevolle vrucht voor God ontstaat vaak juist door of in het lijden. Vaak merken we dat pas later, als we

het resultaat zien. Veel zullen we echter pas begrijpen en herkennen als we eenmaal bij de Heere zijn. Veel bedoelingen van de zegen van God blijven voor ons op aarde verborgen. Maar in de eeuwigheid zullen we eens dankbaar vaststellen welke heerlijke uitwerkingen de noordenwind in ons leven had.

Misschien blaast er in je leven nu juist een noordenwind. Vertrouw erop dat de Heere Jezus daarmee iets goeds voor jou in de zin heeft (Rom. 8:28).

Wat heeft uw Liefste ...? – ons getuigenis voor de Heere

In hoofdstuk 5:9 vragen de dochters van Jeruzalem aan de bruid: *'Wat heeft uw Liefste vóór boven een ander, o, altermooiste onder de vrouwen? Wat heeft uw Liefste vóór boven een ander, dat u ons dit zo bezweert?'* Daarop begint de bruid te vertellen. Zij bewondert haar geliefde en beschrijft hem van top tot teen (vs. 10-16). In deze beschrijving worden veel heerlijkheden en schoonheden van de Heere Jezus beeldend beschreven. De bruid sluit haar beschrijving af met de woorden: *'Zo is mijn Liefste, ja, zo is mijn Vriend, dochters van Jeruzalem'* (vs. 16b)! Deze slotzin maakt duidelijk hoezeer de bruid aan haar geliefde verbonden is. Bij het lezen van haar beschrijving krijgen we de indruk dat zij niet kan stoppen over haar geliefde te praten en zijn schoonheid te loven. Zij kan gewoon niet zwijgen over hem, aan wie haar hart en al haar bewondering toebehoren.

Wat leren wij daaruit? Is mijn getuigenis voor Christus juist vaak zo zwak om-

dat ik zo weinig van Hem vervuld ben? 'Want uit de overvloed van het hart spreekt de mond' (Matt. 12:34). Hoe mooi zou het zijn als wij geloofwaardige getuigen zouden zijn – niet vanuit een plichtsgevoel, maar omdat wij niet zwijgen kunnen over Zijn heerlijke persoon. Voorwaarde is – net als bij deze bruid – dat wij er tijd voor nemen om Hem te bekijken. Dan krijgt Christus plaats in ons hart en komt onze tong los.

Het getuigenis van de bruid heeft tot gevolg dat de dochters van Jeruzalem

haar vragen: 'Waarheen is uw Liefste gegaan, o, allermooiste onder de vrouwen? Waarheen heeft uw Liefste Zich gewend, opdat wij Hem met u zoeken?' (Hoogl. 6:1) Er is bij de dochters van Jeruzalem interesse ontstaan om de bruidegom te leren kennen.

Ook ons getuigenis voor de Heere Jezus moet echt zijn en vanuit het hart komen. Het zal onze medemens aansteken en bij hen het verlangen opwekken om deze Verlosser en Heere te leren kennen.

Sascha Bastian

Mijn Liefste is blank en rood, Hij steekt als een vaandel boven tienduizend uit. Zijn hoofd is van fijn goud, van zuiver goud, Zijn haarlokken zijn krullend, zwart als een raaf. Zijn ogen zijn als duiven bij waterstromen, badend in melk, zittend bij een volle bron. Zijn wangen zijn als een bed met specerijen, als torentjes met kruiden. Zijn lippen zijn als lelies druipend van vloeiende mirre. Zijn handen zijn als gouden ringen, ingezet met turkoois. Zijn buik is als blinkend ivoor, bedekt met saffieren. Zijn benen zijn als witmarmeren pilaren, gegrondvest op voetstukken van zuiver goud. Zijn gedaante is als de Libanon, uitgelezen als de ceders. Zijn gehemelte is een en al zoetheid, alles aan Hem is geheel en al begeerlijk.

Hooglied 5:10-16

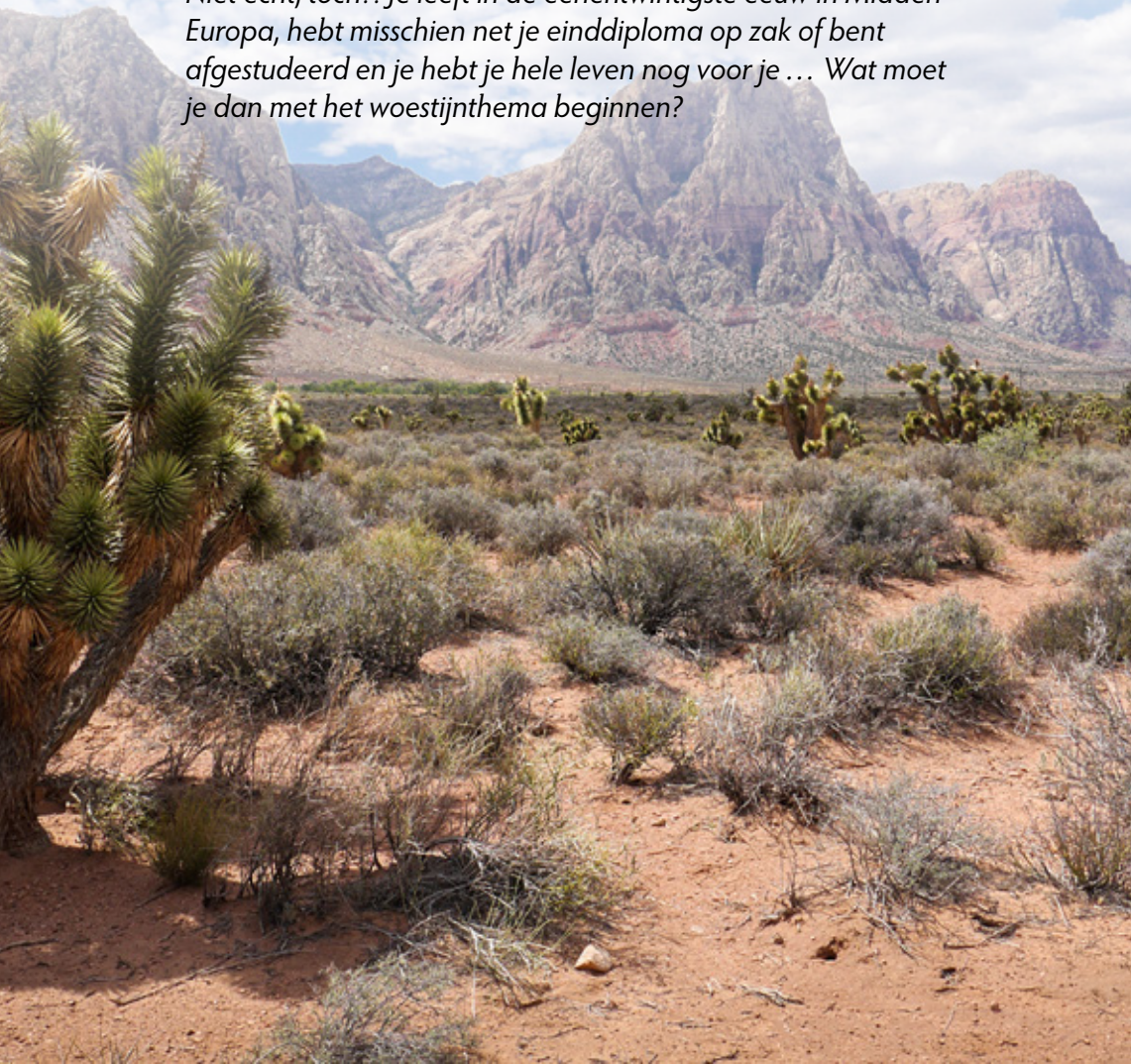
**Zo is mijn Liefste, ja, zo is mijn
Vriend, dochters van Jeruzalem!**

Hooglied 5:16b

'Ik reis door een woestijn ...' –

onrealistisch of bruikbaar voor het dagelijks leven?

Zeg eens eerlijk: ervaar jij je leven echt als een woestijnreis? Niet echt, toch?! Je leeft in de eenentwintigste eeuw in Midden-Europa, hebt misschien net je einddiploma op zak of bent afgestudeerd en je hebt je hele leven nog voor je ... Wat moet je dan met het woestijnthema beginnen?

Maar misschien is in het tijdperk van de elektrische auto en het supersnelle internet een blik op de woestijnreis van het volk Israël toch de moeite waard – het is namelijk opvallend dat we die reis als een voorbeeld kunnen nemen voor ons leven als Christen in deze wereld, die wij zo zelden als een woestijn ervaren.

Juist in onze gedigitaliseerde tijd met een teveel aan apps, informatie en communicatiemogelijkheden kunnen we snel het overzicht verliezen en worden we met het eerste probleem geconfronteerd dat ook het volk Israël in de woestijn tegenkwam: **desoriëntatie**. In de steenachtige woestijnen van het Midden-Oosten ziet de ene rots er net zo uit als de andere, de ene doornstruik is nauwelijks van de andere te onderscheiden. Om de Israëlieten een betrouwbare oriëntatiehulp te geven, ging de HEERE 'vóór hen uit', overdag in een wolkkolom en 's nachts in een vuurkolom (Ex. 13:21).

Zo wil onze Heere Jezus ook ons duidelijke aanwijzingen geven: 'Hij laat ons zo

een voorbeeld na, opdat u Zijn voetstopen zou navolgen' (1 Petr. 2:21). Dat betekent heel praktisch dat wij elke keer dat we een app installeren, een artikel aanklikken of een chat op Whatsapp willen starten, onszelf afvragen: gaat de Heere Jezus voor mij uit? Zou Hij het goedkeuren als ik deze app installeerde of deze videoclip bekeek?

Een ander probleem dat in de woestijn heel snel nijpend wordt, is het **gebrek aan water**. Hoe vaak heeft het volk Israël deze nood moeten ervaren en dan mocht meemaken hoe God voor hen zorgde. Hij liet voor hen 'water uit hard gesteente' komen (Deut. 8:15) en liet niemand in de woestijn door dorst omkomen.

Ken jij ook dit gebrek aan water in je leven? Ontbreekt het je aan frisheid en motivatie in het geloof? Heb je geen energie om je voor de Heere Jezus in te zetten?

God wil aan ons 'gebrek aan water' in geestelijk opzicht tegemoetkomen en toont ons in het Nieuwe Testament hoe wij nieuwe kracht en frisse geloofsmoed kunnen krijgen. In 1 Korinthe 10:4 wordt namelijk, refererend aan de woestijnreis van het volk Israël, verklaard: 'Zij dronken namelijk uit een geestelijke rots, die hen volgde; en die rots was Christus'. Daarin ligt de oplossing van het probleem – drink uit de geestelijke Rots, dus houd je bezig met Christus, kijk naar Zijn liefde, Zijn trouw, Zijn overgave en laat je daardoor verwikelen en motiveren!

Ook als er genoeg water aanwezig was, kon er in de woestijn snel een ander probleem ontstaan, dat uiteindelijk net zo zwaarwegend is: **gebrek aan voedsel**. Zoals het volk Israël in de woestijn evenwichtige voeding nodig had om de ontberingen van de reis te kunnen verdragen, zo hebben wij nu evenwichtige voeding nodig voor onze geest en ziel, om tegen de geestelijke, mentale en psychische eisen van onze tijd gewaapend te zijn.

God beantwoordde dit probleem van gebrek aan voedsel op een heel eenvoudige, maar heerlijke manier: Hij gaf Zijn aardse volk brood uit de hemel – het manna (zie Ex. 16:14-35). Eén voedingsmiddel, maar voldoende voor alle behoeften. Precies zo is het ook met het oog op onze innerlijke behoeftes bij alle eisen van het dagelijks leven: als wij dagelijks omgang met onze Heere en Verlosser hebben, voeden wij ons met Hem, het 'Brood des levens'. Zo legt de Heere Jezus het Zelf uit in Johannes 6 en maakt daarbij duidelijk hoe belangrijk en dringend noodzakelijk een voortdurende omgang met Hem is.

Een woestijn wordt in de regel door grote **hitte** gekenmerkt – nog een probleem waaronder de kinderen Israels te lijden hadden. Ook wij kennen in ons vaak stressvol-

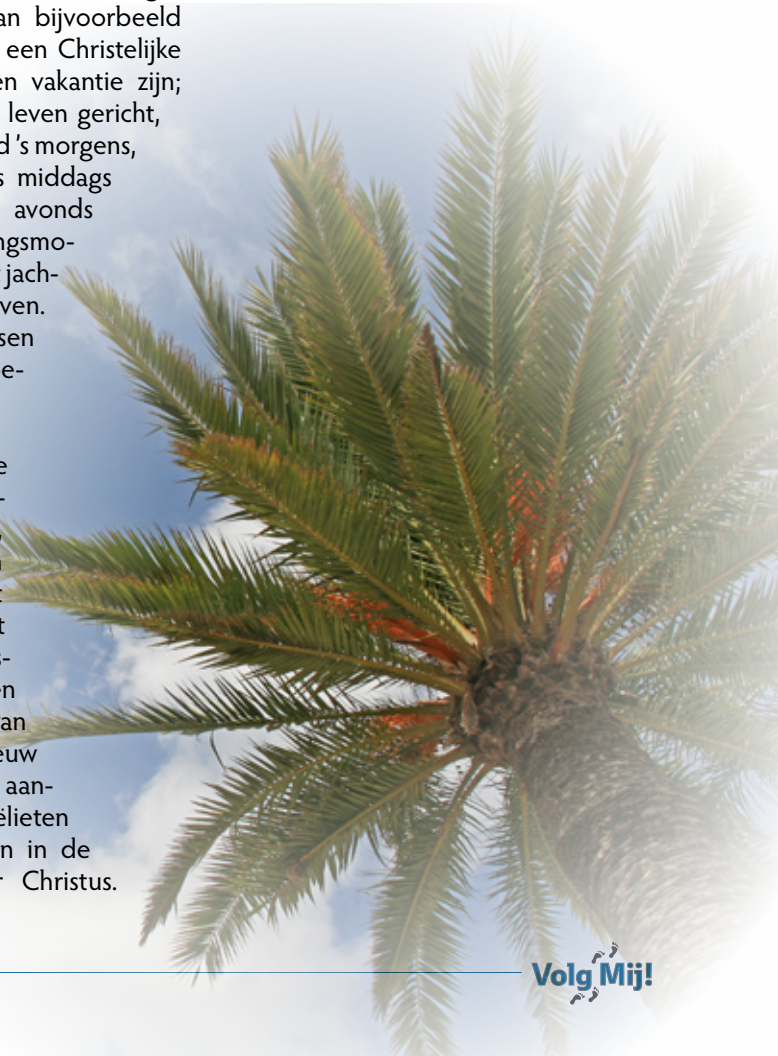
le en hectische leven de 'hitte van het gevecht', die ons maar zelden tot rust laat komen en ons op den duur zelfs tot een totale uitputting (burn-out) kan drijven.

Voor het volk Israël had God op de juiste tijd de zeventig palmen van Elim bereid, die bescherming boden tegen de verzengende zon (zie Ex. 15:27); voor ons heeft Hij ook nu oasen bereid, die wij echter moeten herkennen en als rust- en schaduwplaatsen moeten gebruiken. Zo'n oase kan bijvoorbeeld een Bijbelconferentie, een Christelijke vrijetijdsbesteding, een vakantie zijn; meer op het dagelijks leven gericht, kan het ook de stille tijd 's morgens, het kalenderblaadje 's middags of de bijeenkomst 's avonds zijn, die ons ontspanningsmomenten brengen in het jachtige bestaan van ons leven. Ken je dergelijke oasen en maak je daar ook bewust gebruik van?

Kun jij je, nu we deze vier probleemgebieden gezien hebben, iets beter voorstellen hoe het zit met het woestijnthema in het leven van een Christen? Jij bent als Christen in het Nederland van de eenentwintigste eeuw net zo goed op God aangewezen als de Israëlieten in het Midden-Oosten in de vijftiende eeuw voor Christus.

Als je geestelijk wilt overleven, heb je het constante contact, de ononderbroken omgang met de Heere Jezus nodig, want de wereld om je heen is voor je innerlijk, je geestelijk leven, als een droge, vruchteloze, hete en eentonige woestijn. Wees je bewust van dit feit en grijp het echte leven (zie 1 Tim. 6:19), opdat je jezelf niet overgeeft aan een fata morgana, waarin de wereld je wil doen geloven.

Fokko Peters

Een schat!

We zien in Markus 10 een rijke jongeling die naar de Heere Jezus toe ging en Hem vroeg hoe hij het eeuwige leven kon beërven. De Heere Jezus wijst de rijke jongeling op de wet. Hij liet hem zien dat hij die moest houden. De rijke jongeling vertelde toen aan de Heere Jezus dat hij dat al vanaf zijn jeugd deed. En dan zegt vers 21:

***Jezus nu keek hem aan en
had hem lief en zei:***

***Eén ding ontbreekt u:
ga heen, verkoop alles wat u hebt
en verkoop het aan de armen,
en u zult een schat hebben in de
hemel, en kom, volg Mij.***

Het gaat mij om het vers dat hier staat. De rijke jongeling moest beseffen dat hij niet door geboden van mensen behouden kon worden of door rijkdom. Hij moest alles verkopen, alles opgeven; hij moest beseffen dat er niets van wat hij had van hemzelf was.

We waren eens met een aantal broeders op Curaçao aan het evangeliseren. Daar kwam ik samen met een vriend in gesprek met een bewoner van het eiland. Het was een man van in de vijftig, en we spraken met hem over het behoud van zijn ziel. Hij meende dat hij door goede werken behouden kon worden. Ook vertelde hij ons dat hij de armen bezocht en dat hij net als de arme mensen leefde om ze te kunnen

helpen. Ik kreeg hem van harte lief, net als de Heere Jezus deze rijke jongeling! Maar één ding ontbrak hem. Of beter: één Persoon: de Heere Jezus!! Hij hoefde alleen maar met zijn zonden bij het kruis van Golgotha te komen, maar hij koos ervoor zijn eigen denkvermogen boven het Woord van God te zetten. En hoe zit dat bij jou?

Ook wij moeten beseffen dat we niet door goede werken of door rijkdom behouden kunnen worden. Alleen door het kostbare bloed van het Lam kunnen we tot God komen (1 Petr. 1:18-19). Het is uit genade dat we behouden zijn en niet door goede werken (Ef. 2:8-9); het is een gave van God.

En als we hebben ingezien dat we uit genade gered zijn, dan hebben we een

schat in de hemel. Wat doen we dan met die schat? We hebben een 'schat' vol zegeningen in onze huizen liggen: de Bijbel, Gods Woord. Daarin staan al Gods gedachten en kunnen we antwoord krijgen op al onze vragen. Openen we die 'schat'? Of laten we die in onze boekenkast staan?

Mijn wens is dat ieder die dit leest, elke dag die 'schat' vol zegeningen opent en erin leest, zodat ieder persoonlijk naar de Heere Jezus toe groeit en Hem steeds beter leert kennen (Ef. 4:13). Dat ieder van ons wordt geworteld in Hem (Kol 2:3,7) en zo de weg op deze aarde mag gaan.

Jorim Kranenburg

De les van een zaag

*Houd sterk aan in het gebed, en wees daarin
waakzaam met dankzegging. Kolosse 4:2*

Een oude man had nog een grote berg hout die hij voor zijn haard in kleine handzame stukken moest zagen. Hij ging vol energie en ijver aan de slag om snel klaar te zijn. Maar gedurende het werk werd de zaag zo bot dat het werken erg vermoeiend werd. Het was nodig om de zaag weer scherp te maken en deze opnieuw af te stellen. Maar de oude man zaagde ijverig verder, ook al kreeg hij meer en meer zweetdruppeltjes en vorderde het werk steeds langzamer. Zijn buurman kwam erbij en keek er een tijdje naar totdat hij zei: 'Waarom slijp je je zaag niet even? Als je dat doet, zal je merken dat het daarna direct beter gaat'.

– 'Ach, man' antwoorde de oude man, 'bemoei je er niet mee. Ik heb met deze berg hout nog genoeg te doen, ik heb echt geen tijd om ook nog die zaag te gaan slijpen'.

Gaat het bij ons ook niet vaak als bij de oude man? Als we vanwege het vele werk voor de Heere geen tijd nemen voor persoonlijke Bijbelstudie en gebed, dan handelen we precies zoals de oude man. Net als de discipelen van de Heere hebben wij het meer dan andere mensen nodig om de gemeenschap met de Heere in het gebed en door lezen van Zijn Woord te zoeken.

F. Werkshage

'Zij maakten mij tot bewaakster van de wijngaarden.
Mijn eigen wijngaard heb ik niet bewaakt' (Hoogl. 1:6).
Het kan gevaarlijk zijn om tijdens het dienen en onze Christelijke activiteiten ons eigen innerlijke geestelijke leven te vergeten of er geen aandacht aan te schenken. Verwaarloos je eigen wijngaard niet! Wees een Maria van Bethanië (Luk. 10:38-42).

– Brian Reynolds

De 66 boeken uit de Bijbel.

1 Koningen

Niet één woord is onvervuld gebleven van al Zijn goede woorden, die Hij gesproken heeft door de dienst van Mozes, Zijn dienaar. 1 Koningen 8:56

1 Koningen beschrijft allereerst het koningschap van Salomo over Israël, een type van het glorieuze koninkrijk van de Heere Jezus. Dit koninkrijk is gekenmerkt door de toestand van duizendjarige vrede en voorspoed – niet door zijn sterke overwinningen. Zijn voorspoed en heerlijkheid zijn onovertroffen in de geschiedenis. Salomo had de eer om de tempel van God te mogen bouwen, een gebouw van wonderbaarlijke pracht, het middelpunt van Israëls eredienst en eenheid. God heeft nooit Zijn goedkeuring gegeven, en zal dat ook nooit doen, voor het bouwen van een andere tempel op dezelfde plaats.

Maar Salomo faalde jammerlijk in het dragen van de verantwoordelijkheid van een dergelijke eer. Hoewel hij een gelovige was, ontaardde zijn persoonlijk leven door goddeloze huwelijken en genotzucht, die in tegenspraak zijn met koninklijke waardigheid. En toen hij stierf, werd het koninkrijk van Israël onbarmhartig in tweeën gesplitst, doordat

tien stammen zich afwendden van Juda en Benjamin. Deze breuk is nooit hersteld, en dat zal ook pas gebeuren wanneer de Heere Jezus de troon aanvaardt en over Israël regeert.

Het boek behandelt vervolgens hoofdzakelijk de geschiedenis van de opeenvolgende koningen die regeerden over Israël, de tien stammen, in Samaria. Hun koninkrijk ging door veel samenzweringen en opstanden van familie op familie over. Dit was natuurlijk volkomen in tegenspraak met wat God gezegd had, en geen van deze koningen lijkt een gelovige geweest te zijn. De koningen van Juda (de lijn van David) worden ook genoemd, maar over hen worden veel minder bijzonderheden vermeld. In hoofdstuk 17 verschijnt de profeet Elia ten tonele, een strenge getuige van de goddeloosheid van Israël; en ook andere profeten maken ons duidelijk dat de koningen allemaal faalden.

Leslie M. Grant

Aanbidding

Ook in dit nummer zullen we weer een aantal vragen beantwoorden die gaan over aanbidding. We hopen en bidden dat dit je mag helpen om zelf ook meer tot ware aanbidding te komen.

15) Wat is aanbidding 'in geest' en 'in waarheid'?

De Heere Jezus gebruikte deze woorden in Johannes 4, toen Hij met de Samaritaanse vrouw over aanbidding sprak. Deze vrouw kende een uiterlijke, ceremoniële aanbidding, die afgeleid was van de Joodse eredienst en berustte op tradities van de Samaritanen (2 Kon. 17). De Heere legde haar uit dat er een nieuwe tijd zou beginnen, waarin er een nieuwe vorm van aanbidding zou zijn: 'Maar de tijd komt en is nu, dat de ware aanbidders de Vader zullen aanbidden in geest en waarheid' (Joh. 4:23).

Aanbidding 'in geest' drukt twee dingen uit:

a) De Christelijke aanbidding is geestelijk en dus tegengesteld aan materiële aanbidding. Het staat in duidelijke tegenstelling tot de elementen van de Joodse eredienst, waarbij het om

gebouwen, reukwerk, offerdieren, kleding enz. ging. Daardoor komt de Christelijke aanbidding meer overeen met wat God is: 'God is Geest' (Joh. 4:24).

b) De Heilige Geest leidt de Christelijke aanbidders in wat ze tegenover God tot uitdrukking brengen.

Aanbidding 'in waarheid' houdt twee aspecten in:

a) Aanbidding is gebaseerd op de geopenbaarde waarheid. De patriarchen aanbaden God, nadat Hij aan hen verschenen was (Gen. 12:7; 26:24-25; 35:1-7).

Onder de wet moest aanbidding berusten op de instructies die God aan de Israëlieten had gegeven. Als Christenen bezitten wij de volle openbaring van God. In Zijn Zoon heeft Hij ons bekendgemaakt wat

er in Zijn hart is, zodat wij Hem als Vader kennen. De Heere Jezus verkondigde Zijn naam: 'Ik vaar op naar Mijn Vader en uw Vader, en naar Mijn God en uw God' (Joh. 20:17). Wij kennen dus de volle waarheid over God, daarom kunnen wij in waarheid aanbidden.

- b) Onze aanbidding moet echt zijn. Wij moeten menen wat wij zeggen en niet alleen simpelweg met de mond belijden (Matth. 15:8; Jes. 29:13).

16) Wie aanbidden we?

Alleen God mag worden aanbeden, en nooit schepselen, of het nu mensen zijn of een engel of een ander wezen (Ex. 20:2-5; Deut. 6:13-14; Matth. 4:10; Hand. 10:25-26; 14:13-18; Openb. 19:10; 22:8-9; zie ook Joh. 4:24; 1 Kor. 14:25). Concreet betekent dat:

- a) Wij aanbidden God, de Vader. In Johannes 4:23 lezen we dat de Vader aanbidders zoekt. De naam 'Vader' wordt hier gebruikt om het volgende te laten zien: Hij zoekt aanbidding door hen die zich bewust zijn van hun relatie met Hem als hun Vader (Ef. 1:3; 3:14; 5:20). Wij aanbidden onze God en Vader om wat Hij is, en om Zijn heerlijke plannen (Ef. 1; 3).
- b) Wij aanbidden de Zoon van God. Hoewel Hij mens geworden is, was en is Hij altijd God. Hij is het waard om aanbeden te worden. Zelfs op aarde nam Hij de aanbidding door de mensen aan (Matth. 14:33; Joh.

9:38). Toen Hij naar de hemel ging, wierpen Zijn discipelen zich voor Hem neer (Luk. 24:52). Sinds de Zoon van God gekomen is, is het onmogelijk de Vader waarachtig te eren zonder Zijn Zoon de verschuldigde eerbied te geven (Joh. 5:23).

17) Aanbidding van de Heilige Geest is dus niet volgens de Bijbel?

Nee, dat klopt. Dat wordt gelijk duidelijk wanneer wij het volgende bedenken:

- Nergens in de Bijbel vinden we een voorbeeld waarbij iemand zich in aanbidding of gebed tot de Heilige Geest richt.
- De Heilige Geest woont in ons en helpt ons om van onze relatie met de Vader en met de Zoon te genieten (Rom. 8:15-16; Joh. 14:8-17). Wij worden vermaand om in de Heilige Geest te bidden (Ef. 6:18; Jud. 20). Wij oefenen ook de erediens door de Heilige Geest uit (Fil. 3:3). De aanbidding wordt dus door de Geest van God geleid, maar is niet op Hem gericht.

18) Welk gave heb ik nodig om te aanbidden?

Helemaal geen, niet voor persoonlijke noch voor gemeenschappelijke aanbidding. Elke Christen kan zich voor de Heere neerbuigen, daarvoor heeft hij geen geestelijke vaardigheid nodig. Wanneer de gaven opgesomd worden,

wordt er geen aanbidding vermeld (Rom. 12:6-8; 1 Kor. 12; Ef. 4:11). Gaven zijn tot opbouw van het lichaam, dat wil zeggen, voor de redding van zonden en de geestelijke ontwikkeling van de verlost en (Ef. 4:12). Aanbidding daarentegen is gericht op God, waarbij het niet zozeer om weten gaat, maar om liefde en toewijding.

19) Kan iedereen aanbidden of zijn er bepaalde voorwaarden aan verbonden?

De eerste voorwaarde voor aanbidding is de persoonlijke redding. Alleen mensen die verlost zijn en zich niet meer onder de macht van de satan bevinden, kunnen aanbidden. Dat wordt in de geschiedenis van het volk Israël getoond. Het was voor de Israëlieten niet mogelijk om in Egypte te aanbidden (Ex. 8:25-27). Ze moesten eerst door het bloed van het Lam verlost en vervolgens door de doortocht van de Rode Zee bevrijd worden. Zo is het ook nu: een onbekeerde zondaar kent God niet als Vader. Bovendien is het voor hem onmogelijk de heerlijke eigenschappen van God te bevatten.

Gelovigen moeten bevrijding ervaren hebben om zich te kunnen verheugen in Gods tegenwoordigheid. Pas dan kunnen ze aanbidden. Deze vrijheid zullen ze alleen hebben wanneer ze de Christelijke positie kennen en genieten (zie vraag 11): Ze zijn gerechtvaardigd, geheiligd en volkomen gemaakt (Rom. 5:1; Hebr. 10:10,14). Ze hebben een hemelse roeping (Hebr. 3:1). De kennis van

het volbrachte verlossingswerk van de Heere Jezus, de eeuwige zekerheid van de gelovige en reiniging van een slecht geweten geven de verlost de vrijmoedigheid om in aanbidding tot God te naderen (Hebr. 9:12,14; 10:19,22).

Ongetwijfeld is er een groei in de kennis van de Heere Jezus en in de kwaliteit van de aanbidding. Niettemin is het waar dat elke verlost, zodra hij de zekerheid van de zaligheid bezit, God kan aanbidden.

20) Aanbidden Christenen de Heere als hun Koning?

Velen doen het waarschijnlijk. Maar is het juist? Als Christenen kennen wij Jezus Christus als onze Heere (Hand. 2:36; 1 Kor. 1:2), als onze Redder (Ef. 1:7), als onze Bruidegom (Openb. 22:17) en als ons Hoofd (Kol. 1:18). Hij wordt echter nooit onze Koning genoemd. Wij verheugen ons natuurlijk op de tijd dat Christus hier als Koning zal regeren en alle eer zal krijgen. Maar zelfs dan zal Hij niet over ons heersen, maar wij zullen met Hem regeren. Onze relatie met Hem is veel nauwer. Dat moet zich ook in de aanbidding weerspiegelen.

Wij willen dat met een voorbeeld verduidelijken. Hoe zal de vrouw van een president van een staat haar man begroeten, als hij 's avonds thuiskomt? Zal ze tegen hem zeggen: 'Goedenavond, meneer de president?' Vast niet! Hoezeer zij zich ook verheugt over zijn hoge functie, voor haar is hij haar man, van wie zij houdt, en niet haar 'meneer de president'.

21) Is aanbidding echt een zinvolle activiteit?

In Johannes 4:23 zegt de Heere Jezus: 'De Vader zoekt wie Hem zo aanbid-den'. Dat is des te opmerkelijker, omdat er nooit gezegd wordt dat hij leraren, herders, evangelisten of iets anders zoekt. Dit laat zien hoezeer God zich verheugt over de aanbidding als het antwoord van onze harten.

In Johannes 12 wordt aanbidding beel-dend uitgedrukt door het handelen van Maria. Toen ze de voeten van de Heere Jezus zalfde met de zeer kost-bare zalfolie, werd het huis gevuld met de geur van de zalfolie. Judas zag dat als verspilling. Naar zijn mening zou het geld beter besteed kunnen worden aan de behoeften van de mensen – als een (zogenaamde) uiting van maatschappelijke betrokkenheid. Maar de Zoon van God verdedigde Maria: 'Laat haar begaan; zij heeft dit bewaard met

het oog op de dag van Mijn begrafe-nis; want de armen hebt u altijd bij u, maar Mij hebt u niet altijd' (Joh. 12:7,8). Wanneer we tijd en moeite in aanbid-ding steken, is het nooit verspilling. Als er ooit een 'goed doel' geweest is, is het aanbidding. Het is de hoogste vorm van dienen, omdat aanbidding zich rechtstreeks tot God richt.

Na zeventig jaar Babylonische bal-lingschap keerde een minderheid van de Joden naar Jeruzalem terug. Wat was het eerste dat ze daar deden? Zij bouwden het altaar, opdat zij aan hun God zouden kunnen offeren (Ezra 3:2-3). Aanbidding had voor hen de hoog-ste prioriteit.

Wordt vervolgd

Michael Hardt

Aanbidding is het overstromen van harten die God de Vader hebben leren kennen als de grote Gever, die de Zoon hebben leren kennen, in Wie ze Gods onuitsprekelijke Gave hebben ontvangen en in wie de Heilige Geest de Bron van levend water is, dat springt tot in het eeuwige leven en dat zo terugstroomt naar zijn Bron, in de vorm van lofprijzing en dankzegging van Gods kinderen.

J.N. Darby

Orgaandonatie

Suggesties voor oprechte christenen

De afgelopen keer zijn we begonnen met het nadenken over orgaandonatie en hebben we enkele gezichtspunten gezien. Deze keer zullen we verder gaan met de vraag wanneer een mens dood is.

Wanneer is een mens dood?

De dood is het einde van de natuurlijke levensfuncties – in principe het gevolg van de zonde als straf van God (Genesis 3:19; Romeinen 5:12; 6:23; Hebreeën 9:27).

Wanneer een mens sterft, wordt de bestaande eenheid van geest, ziel en lichaam verbroken; de band tussen het onzichtbare gedeelte (geest en ziel) en het zichtbare (lichaam) wordt losgemaakt. Het gevolg daarvan is, dat het lichaam vergaat en tot stof wordt; de geest keert terug tot God (Prediker 12:7), en de ziel is in het paradijs bij God (Lukas 16:22; 23:43) of op de plaats van de kweiling (Lukas 16:23) – al naar gelang de weg van de mens voor zijn dood is geweest.

**'Ik roep u er
dan toe op, broeders,
door de ontfermingen van
God, om uw lichamen aan God te
wijden als een levend offer, heilig en
voor God welbehaaglijk: dat is uw
redelijke godsdienst'
(Romeinen 12:1).**

Hoewel ons lichaam na de dood tot ontbinding overgaat, is het toch voor God van buitengewoon grote waarde (Romeinen 8:23; 12:1), want de hele mens naar geest, ziel en lichaam is voor God gekocht, en juist het lichaam is de tempel van de Heilige Geest.

Daarom zal God ons lichaam ook opwekken, en dit opgewekte lichaam in heerlijkheid zal dan geen enkel gebrek of – in geval van een orgaandonatie – leemten meer hebben. Op dit gezichtspunt komen we later nog uitvoeriger terug.

Medisch gezien treedt de dood dan in, wanneer het bloed niet meer zijn functie als drager van het leven (zuurstoftransport) vervullen kan; bijv. bij het doodbloeden door een ongeval, innerlijke bloedingen, hartstilstand of wurging.

De vooruitgang in de technologie heeft ook bij de medische apparatuur grote veranderingen teweeggebracht. Zo is het vandaag de dag goed mogelijk om de bloedsomloop en de ademhaling van de mens met behulp van apparatuur gaande te houden, hoewel de hersenen geen activiteit meer laten zien. Tot de jaren '60 van de vorige eeuw werd de dood van een mens volgens natuurwetenschappelijke, biologische en medische inzichten gedefinieerd als hart- en ademstilstand (**klinische dood**). In 1968 hebben experts van verschillende vakgebieden en vertegenwoordigers van ethische standpunten het onherroepelijke falen van het centrale zenuwstelsel, waartoe de hersenen behoren, gelijkgesteld met de dood van de mens (**hersendood**).

Hierbij moeten wij ons echter ook de vraag stellen, hoe wij met de verwijzing van God omgaan, dat 'het bloed het leven van alle vlees is' (Leviticus

Een hart-longmachine in de operatiekamer

17:14). In dit verband wordt echter nooit gesproken van de hersenen (hersendood). Want het bloed stroomt nog in een persoon, die hersendood is, (anders zou geen orgaan gedoneerd kunnen worden). Gebruikt de mens nu een willekeurige doodsdefinitie, die door Gods Woord niet gedekt wordt? Wij denken van niet, en wel om de volgende reden: als de mens in zijn eenheid van geest, ziel en lichaam in een hersendoodssituatie al niet meer bestaat, omdat zijn geest niet meer in hem is en de bloedstroom alleen door technische hulpmiddelen wordt onderhouden, dan hebben we niet met een nieuwe definitie van de dood te maken. We bevinden ons op Bijbels grond.

Klinische dood

Onder het begrip klinische dood valt dus te verstaan: de volledige en definitieve uitval van het hart en de longfuncties. Deze toestand zou onvermijdelijk

het gevolg zijn van een hersendood, als niet door beademingsapparatuur en medicijnen de bloedsomloop en de zuurstoftoediening kunstmatig onderhouden zouden worden.

Omdat in de meeste sterfgevallen de hartstilstand vóór de zogenaamde hersendood intreedt, komen er slechts weinig overledenen als mogelijke orgaandonoren in aanmerking. Slechts bij ongeveer 1% van de overledenen komt de hersendood vóór de hartstilstand.

Hersendood

Onder de term hersendood wordt volgens het besluit 'hersendoodprotocol' in de Nederlandse wet het volgende verstaan: "het volledig en onherstelbaar verlies van de functies van de hersenen, inclusief de hersenstam en het verlengde merg."¹ - dus de volledige en onomkeerbare uitval van alle beslist noodzakelijke hersenfuncties.

Een opleving van de hersenen is bij zo'n toestand medisch niet mogelijk. 'Hersendood' is ondanks alle behandelmaatregelen een onveranderlijke toestand.

Volgens de wereldwijd erkende natuurwetenschappelijke-medische kennis betekent de hersendood de dood van de mens. Want met het uitvallen van de totale functie van de hersenen is de fysiek-geestelijke, fysisch-metafysische eenheid, die ieder levend mens heeft, onherroepelijk afgelopen.²

¹ <http://wetten.overheid.nl/BWBR0008776/2017-06-01>

² Federaal Centrum voor Gezondheidsvoorlichting: de hersendood als voorwaarde voor de orgaandonatie (<http://www.organspende-info.de/organ-und-gewebespende/verlauf/voraussetzungen>)"

Het lichaam is op dit tijdstip medisch gezien slechts nog een omhulsel, hoewel de meeste organen nog levend zijn, daarom spreekt men ook van 'gedissocieerde³ hersendood'.

Soms wordt betoogd, dat wel van medisch zijde kan worden vastgesteld, dat bij zo'n patiënt geen hersenactiviteiten meer meetbaar zijn, maar dat betekent niet, dat kan worden bepaald of de betreffende patiënt misschien nog psychische ervaringen heeft. Dus er zou niet kunnen worden vastgesteld of de scheiding van geest, ziel en lichaam wel heeft plaatsgevonden, en deze patiënt ook echt in Bijbelse zin dood is. Als echter de hersendood medisch correct wordt vastgesteld, staat het onherroepelijk vast, dat de mens niet meer zal terugkeren naar een toestand van biologisch leven.

In de Nederlandse wet zijn in geval van een hersendood uitgebreide onderzoeken en protocollen vastgelegd, om uit te sluiten dat een patiënt al te snel doodverklaard wordt. Als voorwaarde moet er sprake zijn van een primaire (bijvoorbeeld door hersenletsel) of secundaire (bijvoorbeeld door zuurstofgebrek) hersenbeschadiging. Daarbij moeten een vergiftiging, het effect van dempende of spierverslammende medicijnen, een circulatieshock en een inflammatoire (= ontstekingsachtige), metabole (= met de stofwisseling samenhangende) of hormonale schade aan de hersenen uitgesloten zijn. Minstens twee artsen, die niet tot het transplantatieteam behoren, moeten onafhankelijk

³ D.i. losgekoppeld, op zichzelf staand; d.w.z. de hersenen zijn dood, andere organen leven nog.

van elkaar en met een bepaalde tussenruimte in de tijd deze voorwaarden toetsen. Dit moet na zowel klinisch als instrumentaal onderzoek plaats vinden.⁴ Pas wanneer tenminste twee dergelijke - van elkaar onafhankelijke - medische atesten (= verklaringen) aanwezig zijn, kan een mens hersendood verklaard worden.

Coma

De verschillende varianten van een coma (= een ernstige vorm van bewusteloosheid) moeten wel absoluut afgegrensd worden van de toestand van hersendood. Bij 'diep coma' is er sprake van een toestand van bewusteloosheid waaruit de desbetreffende patiënt niet wakker gemaakt kan worden, en waar uitwendige prikkels steeds met automatische reacties (reflexen) beantwoord worden en een doelgerichte waarneming en bewustzijn (Eng.: 'awareness') niet meer mogelijk zijn. Daarbij gaat het om een ernstige, functionele stoornis van de grote hersenen die heel verschillende oorzaken kan hebben (bijv. hersenletsel, hersenbloeding, zuurstofgebrek, medicijnen voor narcose). Veel comapatiënten doen echter na enige weken de ogen weer open en tonen dan in zo'n toestand van 'ont-

waakcoma' grotendeels ongestoorde functies van de hersenstam (ademhaling, slaap-waakritme, slikken en voor een deel ook eten). Dus deze vegetatieve toestand heeft niets met hersendood te maken.

Toch bestaat er op grond van een beschadiging van de verbindingen tussen de grote hersenen en de hersenstam de kans op een ernstige verstoring van de hersenfuncties (bijv. spraak, selectief bewegen, waarneming, bewustzijn). Deze functies kunnen helemaal uitgevallen zijn in een zogenaamde 'Persistente vegetatieve toestand' (Eng.: PVS), het eigenlijke 'waakcoma', of ze worden gedeeltelijk gehandhaafd in de zogenaamde 'minimaal bewuste toestand' (Eng.: MCS), die dan een duidelijk betere prognose vertoont. Hier kunnen de desbetreffende patiënten weer in beperkte mate hun omgeving waarnemen en eventueel ook daarop reageren. Een ontwaken uit een coma is dus mogelijk. Sinds 2006 is het artsen meerdere keren gelukt om d.m.v. een hersenscan met patiënten in de MCS (= minimaal bewuste toestand) te communiceren, hoewel deze zich niet konden bewegen en spreken."

Prof. dr. med. Wolfgang Heide, Neuroloog

Achim Zöfel

De volgende keer zullen we bekijken wat de Bijbel ons aan hulpmiddelen biedt met betrekking tot dit onderwerp.

⁴ Klinische onderzoeken zijn bijvoorbeeld: het vaststellen van een diep coma en uitval van het spontane ademen, onderzoeken van de pupillenreactie, poppenkop fenomeen, corneale reflex (= reflex van het hoornvlies), reactie op pijnprikkels, wurg- en hoestreflex).

Voorbeelden van instrumentaal onderzoek zijn: EEG (elektrische activiteit van de hersenschors; nullijn), dubbele sonografie (= het meten van de bloedstroom in alle bloedvaten van de hersenen), angiografie (= röntgenonderzoek van de bloedvaten om te kunnen bewijzen, dat er sprake is van een complete circulatiestilstand van het bloed in de hersenen).

De voetstappen in de woestijn

*De hemel vertelt Gods eer, het uitspansel
verkondigt het werk van Zijn handen.*

Psalm 19:2

Een Franse onderzoekswetenschapper reisde eens door de Arabische woestijn. Zijn gids was een sjeik, die het gebied goed kende. Op elk ander kennisgebied echter voelde de wetenschapper zich superieur aan de Arabier.

Op de voorgeschreven uren steeg de sjeik van zijn kameel om zijn gebeden op te zeggen. Daarop vroeg de Europeaan hem enigszins neerbuigend hoe hij wist dat er een God was Die naar hem zou luisteren.

'Hoe ik dat weet?' reageerde de Arabier. 'Ik zal het uitleggen. Gisteravond is een andere reiziger langs mijn tent gelopen. Ik heb hem niet gezien of gehoord. Maar toen ik vanmorgen rondkeek, zag ik zijn voetstappen heel duidelijk in het zand'. Toen stond de sjeik op en wees naar de lucht. 'En als ik dat allemaal zie, weet ik dat er een God is en dat Hij mijn gebeden hoort. Ik kan Hem niet zien of horen. Maar ik zie Zijn voetstappen iedere dag. En als ik nu deze prachtige zonsondergang zie, word ik opnieuw aangespoord om voor God te knielen en Hem te aanbidden'. De wetenschapper zweeg.

Onze grote Schepper staat ons niet alleen toe om Zijn almacht te beseffen: Hij heeft Zichzelf geopenbaard als een God van liefde in Zijn Zoon, Jezus Christus. Hij is de God Die onze Vader wil zijn.

'Het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een eniggeborene van een vader) vol van genade en waarheid' (Joh. 1:14).